

David van der Plas

(1647–1704), holenderski malarz i rytownik.

373 *David van der Plas*

Etienne Ficquet (1719–1794) według Charles'a Eisena (1720–1778)

1760

akwaforta, miedzioryt, papier żeberkowy, 8 × 11 cm

nr inw. ZKW/3119

Sygnatura u dołu z lewej: *C. Eisen d.*; z prawej: *ficquet sc^t*.

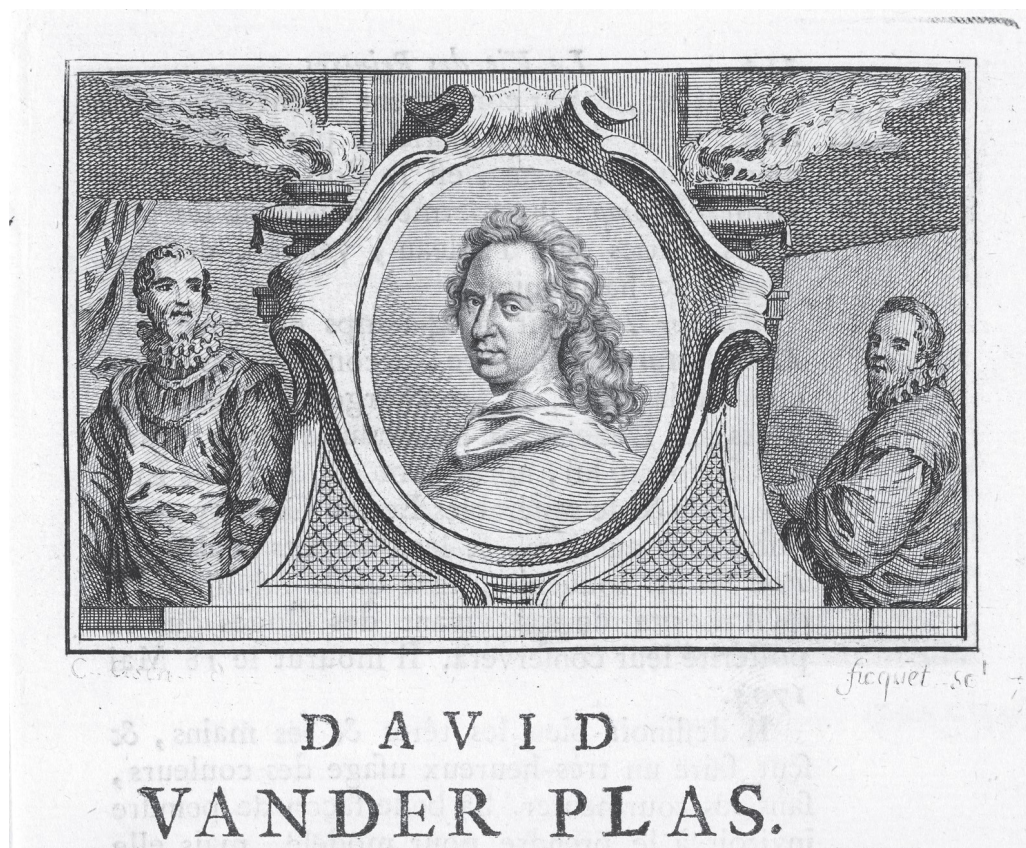
Popiersie; odwrócony przez lewe ramię. Portret w owalu w kartuszu na cokole ujętym u góry przez dwa płonące znicze. Po obu stronach portrety mężczyzn. Napis pod kompozycją: *DAVID / VANDER PLAS*. Na rewersie tekst drukowany w języku francuskim.

Rycina z: J.B. Descamps, *La Vie des Peintres Flamands, Allemands et Hollandois, avec des portraits*, t. 3, A Paris, chez Desaint & Saillant, rue de S. Jean de Beauvais, Pissot, Quai de Conty, Durand, rue du Foin, 1760, s. 213.

Portret malarza według obrazu Jacoba van der Gona z ok. 1700–1704 (Amsterdam, Nederlands Scheepvaartmuseum, inv./cat.nr A 0776 [01]).

Historia: 1991 zakup w antykwaracie w Oświęcimiu.

Literatura: Le Blanc, t. 2, s. 233, poz. 111; Inv. XVIII s., t. 9, s. 145, poz. 104.

Plater

Emilia Plater

(1806–1831), hrabianka, uczestniczka powstania listopadowego, walczyła pod Wilkomierzem, Kownem, Szawlami, zmarła w czasie przeprawy do Warszawy.

374 Emilia Plater

Carl Mayer (1798–1868)

po 1831

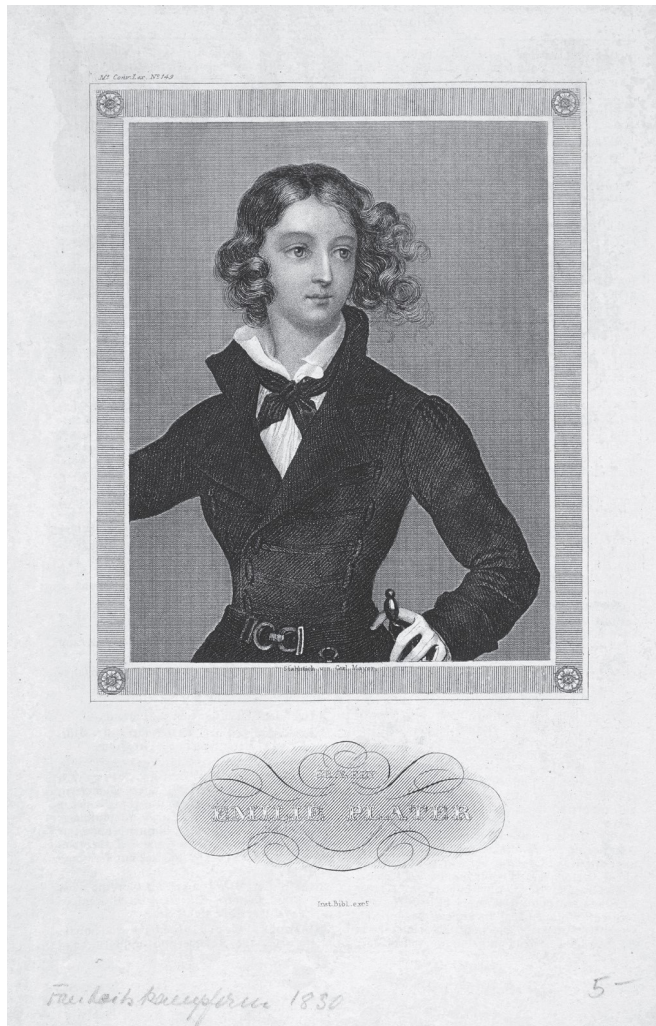
staloryt, papier, 23,2 × 14,9 cm

nr inw. ZKW/1363

Sygnatura na ramie u dołu: *Stalstich von Carl Mayer.*

Półpostać, głowa zwrócona w prawo, lewa ręka oparta na rękojeści szabli; w ciemnej czamarce i chustce zawiązanej pod kołnierzem koszuli. Portret w prostokątnej ramie z rozetami w narożach. Pod kompozycją w obramieniu z przeplatających się esowatych linii napis: *Graefin / Emilie Plater.* Poniżej adres wydawcy: *Inst. Bibl. Exc^t;* u góry po lewej: *M^s Conv Lex. N° 149;* u dołu ołówkiem: *Freiheit Kämpferin 1830, 5-*

Rycina z: Meyer J., *Konversations-Lexikon*, Hildburghausen 1846, nr 149. Płyta wykonana na zlecenie Bibliographischen Institut w Hildburghausen po 1830.

Historia: 1982 dar Marii z Gadzinowskich Halstead z Kalifornii w USA.

Literatura: Czapski 1901, s. 230, poz. 1447; Rosiński 1918, s. 86, poz. 485; Warszawa 2005a, s. 176–178, poz. III.59; Dobrzyński, Kuś-Joachim 2014, s. 234, poz. 158.

Józef Antoni Poniatowski

(1763–1813), książę, bratanek króla Stanisława Augusta, polski generał, dowódca wojsk koronnych w czasie wojny polsko-rosyjskiej 1792, uczestnik insurekcji kościuszkowskiej 1794, minister wojny i naczelny wódz armii Księstwa Warszawskiego, uczestnik kampanii moskiewskiej 1812, marszałek Francji w 1813, zginął w 1813 w trakcie bitwy pod Lipskiem, inicjator ustanowienia Orderu Virtuti Militari.

375 Józef Poniatowski

Anonim według Josefa Grassiego (1757–1838)

po 1813

miedzioryt punktowany, odbitka kolorowana, papier, 24,3 × 18 cm

nr inw. ZKW/4205

Niesygnowana.

Popiersie, głowa zwrócona w prawo; w mundurze generalskim i futrzanej burce związanej sznurem zakończonym dwoma chwostami; pod szyją na wstędze krzyż Legii Honorowej (nieprawidłowo przedstawiony), na piersiach gwiazdy orderów Virtuti Militari i Legii Honorowej.

Pod kompozycją w obramieniu z przeplatających się esowatych linii napis: *LE PRINCE PONIATOWSKI*.

Rycina wydana przez Marela (Inv. XIX, t. 15, s. 218, poz. 4, il. s. 219).

Typ wizerunku księcia stworzony przez Grassiego, którego ostatnią realizacją był (przypisywany Grassiemu lub Bacciarellemu) portret namalowany po śmierci Poniatowskiego w 1813 (Zamek Królewski w Warszawie, nr inw. ZKW/3904; Juszcak, Małachowicz 2007, nr kat. 145), stał się najczęściej powtarzanym wzorem, również w technikach graficznych (zob. nr. kat. 379, 380 oraz przykłady ze zbiorów BN: litografia Friedricha Oldermana datowana 1825–1850, nr inw. G.3738/III, litografia sygnowana monogramem GM, nr inw. G.3379/III, dwie anonimowe ryciny, nr. inw. G.3370/I i G.3739/III). Mimo zmian w odwzorowaniu głównie w partii stroju i fryzury poza modelem z wysuniętym lewym barkiem, z głową zwróconą w prawo, a torsem w lewo wyraźnie wskazuje na związek z pierwotnym wzorem malarskim.

Historia: kolekcja dr. Adama Kazimierza Zielińskiego (zm. 1991) w Ferijó k. Lizbony; 1998 dar Marii Danilewicz-Zielińskiej z Quinta das Romazeiras w Portugalii.

Literatura: Inv. XIX, t. 15, s. 218, poz. 4, il. s. 219.